

Liiteri-palvelupaketti: kulttuuriympäristö

Palvelupaketti kokoaa Liiterissä valmiiseen työtilaan erilaisia aineistoja kulttuuriympäristöön liittyen. Kulttuuriympäristö koostuu rakennetusta kulttuuriympäristöstä eli rakennusperinnöstä, kulttuurimaisemasta ja muinaisjäänöksistä. Rakennusperintö puolestaan muodostuu rakennetuista alueista, rakennuksista ja rakenteista.

Kulttuuriympäristöt tuovat historian rikastuttamaan ympäristöä, jossa elämme. Kulttuuriympäristöstä huolehtimalla turvataan sen siirtyminen myös seuraaville sukupolville. Tämä edellyttää kattavaa ja ajantasaista tietoa kulttuuriympäristön ominaispiirteistä ja ympäristön tilasta sekä kulttuurisesti merkittävien ominaispiirteiden huomioimista erilaisissa ympäristöä muuttavissa toimenpiteissä, mm. maankäytön suunnittelussa.

Kulttuuriympäristön ominaispiirteitä tunnistetaan ja arvioidaan erilaisten inventointien ja selvitysten pohjalta. Niihin kuuluvat muun muassa rakennettua ympäristöä koskevat selvitykset ja tutkimukset, muinaisjäänösten kuntoa ja tilaa kartoittavat arkeologiset inventoinnit sekä erilaiset maisemainventoinnit ja -analyysit. Inventointien ja selvitysten tuloksia käytetään arvioitaessa kohteiden ja alueiden kulttuurihistoriallista merkittävyyttä.

Maankäyttö- ja rakennuslakiin sisältyvät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön ominaisluonteet ja erityispiirteet säilyvät. Alueiden käytön suunnittelun lähtökohtina on otettava huomioon viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit. Inventointeihin kuuluvat kohteet ja alueet tulee muun muassa merkitä maakuntakaavoihin.

Valtioneuvoston päätöksin vahvistettuja inventointeja ovat ympäristöministeriön laatima Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (1995) sekä Museoviraston laatima Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt (2009). Maisema-alueista on parhaillaan laadittavana päivitysinventointi.

Palvelupaketin sisältö

Osa palvelupakettiin kootusta sisällöstä on tuotu valmiiksi aloitusnäkymän. Nämä aineistot näkyvät listauksessa **vahvistettuna**.

Karttatasot:

- Asemakaavat
  - Asemakaavatilanne (kuntien rajapinnoista)
  - Asemakaavojen hakemisto (ELY-keskuksista)
- Erityislaeilla suojellut rakennusperintökohteet
  - **Asetuksella suojellut valtion rakennuskohteet**
  - **Asetuksella suojellut valtion rakennuskohteet, alueet**
  - **Kirkkolaiilla suojellut kohteet**
  - **Lailla ortodoksisista kirkoista suojellut kohteet**
  - Lailla rakennusperinnön suojelemisesta suojellut alueet
  - Lailla rakennusperinnön suojelemisesta suojellut kohteet
- Kansalliset kaupunkipuistot
  - Kansalliset kaupunkipuistot
- Maailmanperintökohteet
  - Maailmanperintökohde, alue
  - Maailmanperintökohde, piste
- Maisema-alueet
  - Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
- Muinaisjäännökset ja kulttuuriperintökohteet
  - Kiinteiden muinaisjäännösten aluerajaukset
  - Kiinteät muinaisjäännökset
  - Muiden kulttuuriperintökohteiden aluerajaukset
  - Muut kulttuuriperintökohteet
- Rakennukset ja kiinteistöt
  - **Valmiit rakennukset (RHR)** // sopimuskäyttäjille laaja tietosisältö
- Rakennusperintölain mukaiset kohteet
  - **Alueet (REST)**
  - **Kohteet (REST)**
- Valtakunnallinen rakennettu kulttuuriympäristö
  - **RKY-inventointi, alue**
  - **RKY-inventointi, piste**
  - **RKY-inventointi, viiva**

Tilastot:

- Asemakaavalla suojellut rakennukset
  - **Lukumäärä**
  - Kerrosala
- Erityislaeilla suojellut rakennukset
  - **Erityislaeilla suojellut rakennukset yhteensä**
  - Lailla rakennusperinnön suojelemisesta suojellut rakennukset
  - Valtion asetuksella suojellut rakennukset
  - Kirkkolailla suojellut rakennukset
  - Lailla ortodoksisesta kirkosta suojellut rakennukset
- Muinaisjäännökset
  - Rauhoitettu kiinteä muinaisjäännos
- Rakennukset
  - **Rakennusten keski-ikä**
  - **-1920 (rakennetut rakennukset)** // vain sopimuskäyttäjille
  - 1921-1929 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1930-1939 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1940-1949 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1950-1959 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1960-1969 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1970-1979 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1980-1989 // vain sopimuskäyttäjille
  - 1990-1999 // vain sopimuskäyttäjille
  - 2000-2009 // vain sopimuskäyttäjille
  - 2010- // vain sopimuskäyttäjille
  - iältään tuntemattomat rakennukset // vain sopimuskäyttäjille
- Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
  - Kohteiden pinta-ala
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt
  - Kohteiden pinta-ala
  - Rakennusten määrä kohdealueilla